

Naar een sector-eigen systematiek voor kwaliteitszorg en -borging

Referentiewaarden kwaliteit

Van gedachtegoed, model naar proeftuinen

Programma

Referentiewaardentraject: Waarom, wat en het hoe

Proeftuinen: Doel en aanpak

De eerste beelden: wat voor soort proeftuinen zijn er aan het ontstaan?

Met elkaar aan de slag: onderzoeksvragen & ontwerpen van een eigen proeftuin

Naar een meer wendbaar mbo...

De gedeelde beelden verwoord in 'MBO in 2030':

- De wereld waarvoor we opleiden verandert in hoog tempo.
- De arbeidsmarkt wordt steeds dynamischer.
- Toenemende wederzijdse afhankelijkheid steeds belangrijker.

Doorontwikkeling mbo

- Beeld is dat de sector na circa 25 jaar volwassen is geworden.
- Bestuurlijk mbo: vanuit eigenaarschap zelf oppakken van kwaliteitszorg en -borging
- Meer regionale ruimte voor invulling van wendbaar actueel en hoogwaardig mbo.
- MBO Raad: toewerken naar zelfregulering van de kwaliteitszorg en -borging.
- OCW: geeft de sector ruimte om zelf met een voorstel te komen hoe de sector de kwaliteit wil borgen.

De sector MBO aan zet; onze opdracht:

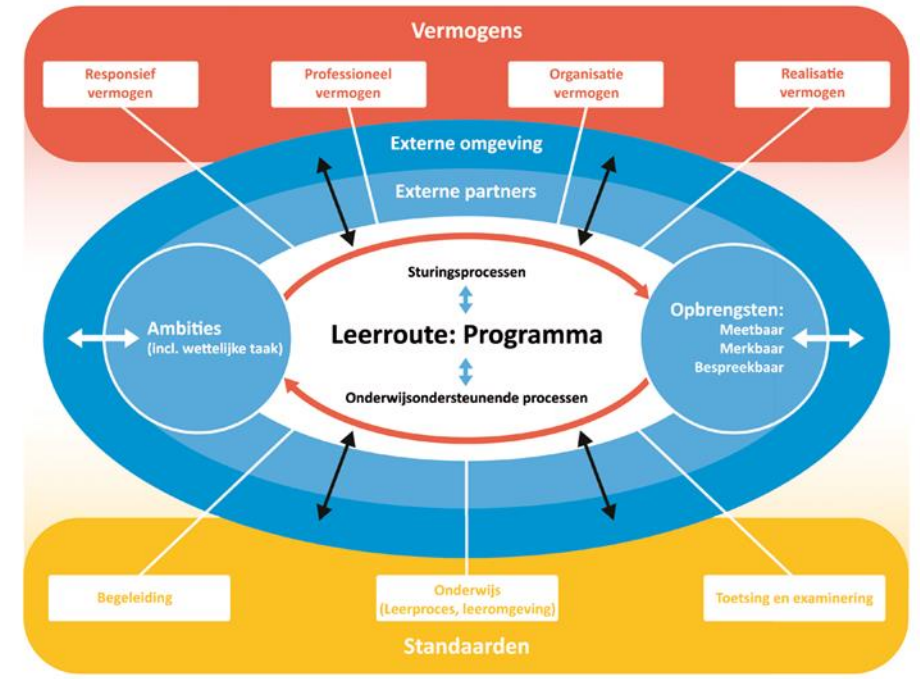
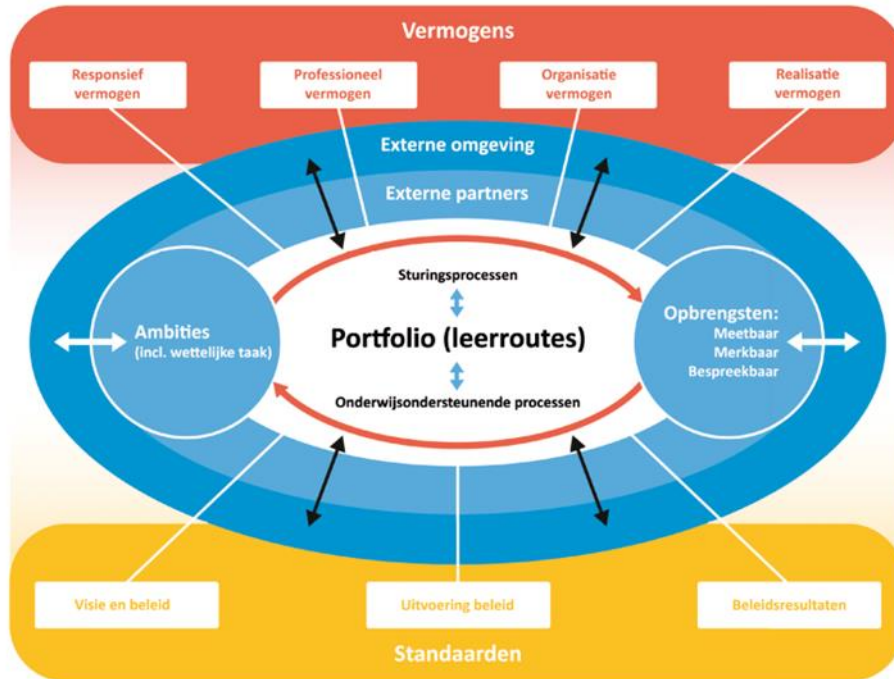
- Ontwerp vanuit de praktijk de contouren van een gedachtegoed voor toekomstige kwaliteitsontwikkeling en –zorg (studiejaar 20-21)
- Draag in nauwe samenwerking met de praktijk zorg voor doorontwikkeling van het model en voor een plan van aanpak voor de proeftuinen (schooljaar 21-22)
- Probeer het nu uitgewerkte model uit in de praktijk en scherp het aan (schooljaren 22-24)
- Bereid de implementatie van het model voor (24)
- Invoering: 2025

Referentiewaarden

Referentiewaarden Kwaliteit

Doel en opbrengst van de proeftuinen: op twee niveaus

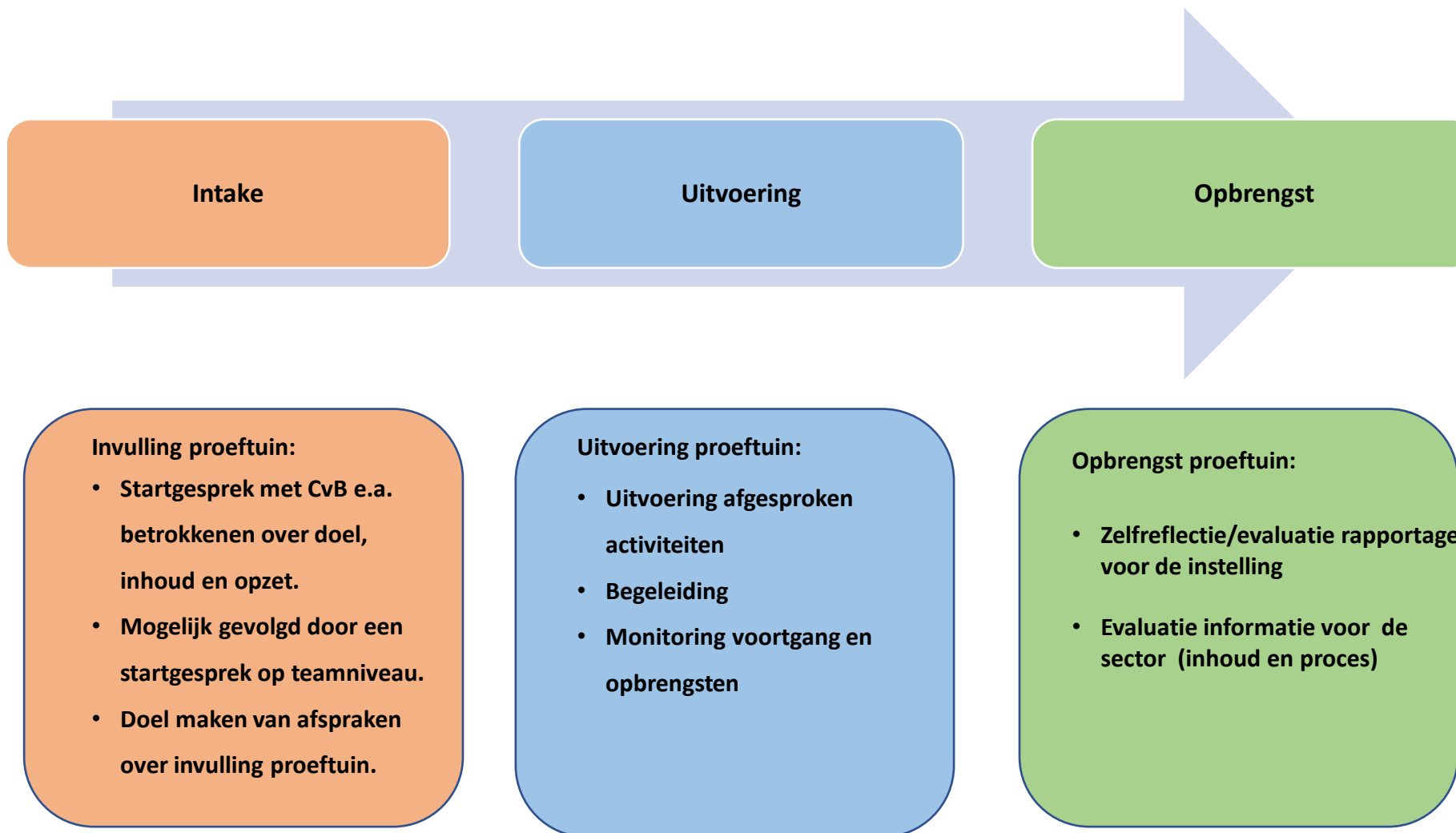
1. Het team / de instelling:

- Doel: Leert door gesystematiseerd te reflecteren. (RW perspectief)
- Opbrengst: Reflectierapportage

2. De sector / het RW traject:

- Doel: Aanscherping van RW denken / model
- Opbrengst: Werkzaam en werkbaar RW model

Proeftuinen: schooljaar 22/23 en 23/24

Facilitering door kwaliteitsnetwerk

- Begeleiding, vanuit de sector en extern
- Budget:
 - per proeftuin tot max. van € 15.000,-
 - in overleg besteed (intake)
- Informatie, communicatie
- Netwerkbijeenkomsten, trainingen

Meerdere instapmogelijkheden voor deelname aan proeftuin, indicatie:

1-9-2022

1-2-2023

1-9-2023

1-2-2024

De eerste beelden

Wat voor proeftuinen zien we verschijnen?

Wie doen er al mee?

1. Aeres
2. Aventus
3. Curio
4. Deltion
5. Drenthe College
6. Gilde Opleidingen
7. Hoornbeeck
8. Horizon College
9. Koning Willem I
10. Lentiz
11. MBO Rijnland
12. ROC Amsterdam en Flevoland
13. ROC Mondriaan
14. ROC Rivior
15. ROC van Twente
16. STC
17. VONK
18. Yuverta

Door de oogharen heen

- 18 instellingen die meedoen (and counting)
- Veel variatie, maatwerk is het uitgangspunt
- Verschillende vragen, dus ook verschillende ontwerpen

Werkwijzen / instrumenten

- Kwaliteitstafel
- Peerreview
- Panelreview
- Andere instrumenten, bijv. instellingsdialoog en eigen, bestaand instrumentarium

(een toelichting is terug te lezen in het [katern](#))

Onderzoeksvragen

Hoe kunnen we het professioneel eigenaarschap van teams vergroten t.b.v. versterken van de onderwijskwaliteit en kwaliteitscultuur?

In hoeverre hebben teams een pedagogisch-didactische visie op onderwijs, hoe verhoudt deze zich tot de kaders en ruimte op instellingsniveau en hoe vertaalt deze teamvisie zich in de onderwijsprocessen?

In hoeverre zijn teams in control als het gaat om de eigen kwaliteit?

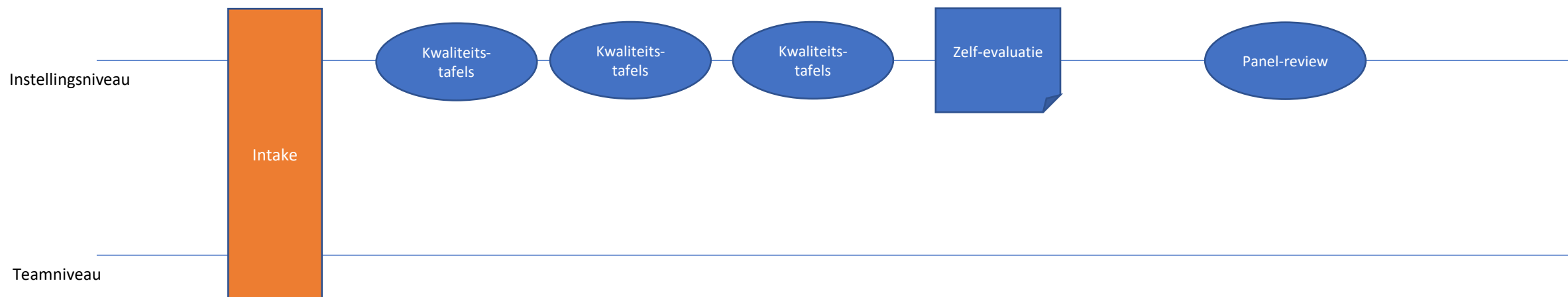
Wat kunnen het bestuur en directeuren doen om teams zo goed mogelijk in staat te stellen om - binnen de kaders van de instelling - hun (visie op) pedagogisch-didactisch handelen aan te laten sluiten bij de specifieke behoeften van hun doelgroep?

In hoeverre hebben wij volgens de verschillende stakeholders onze ambities op instellingsniveau gerealiseerd?

In hoeverre is ons (nieuwe) stelsel van kwaliteitszorg en -borging 'referentiewaarden-proof'?

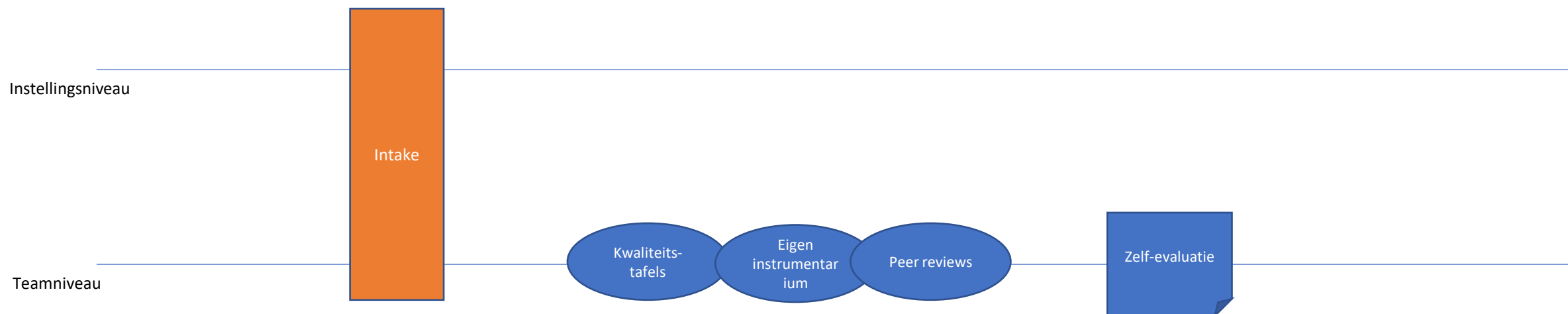
De instellingsniveau proeftuin

Uitsluitend op instellingsniveau

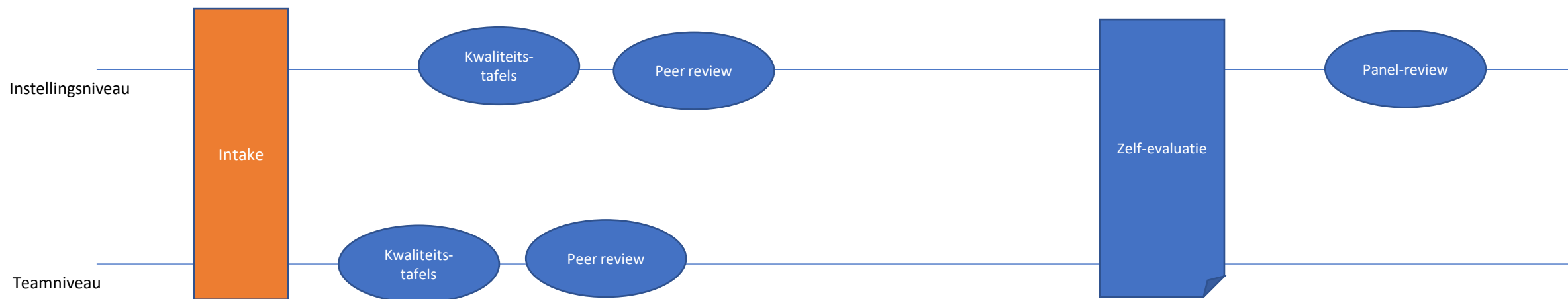
De team-niveau proeftuin

Uitsluitend op team-niveau

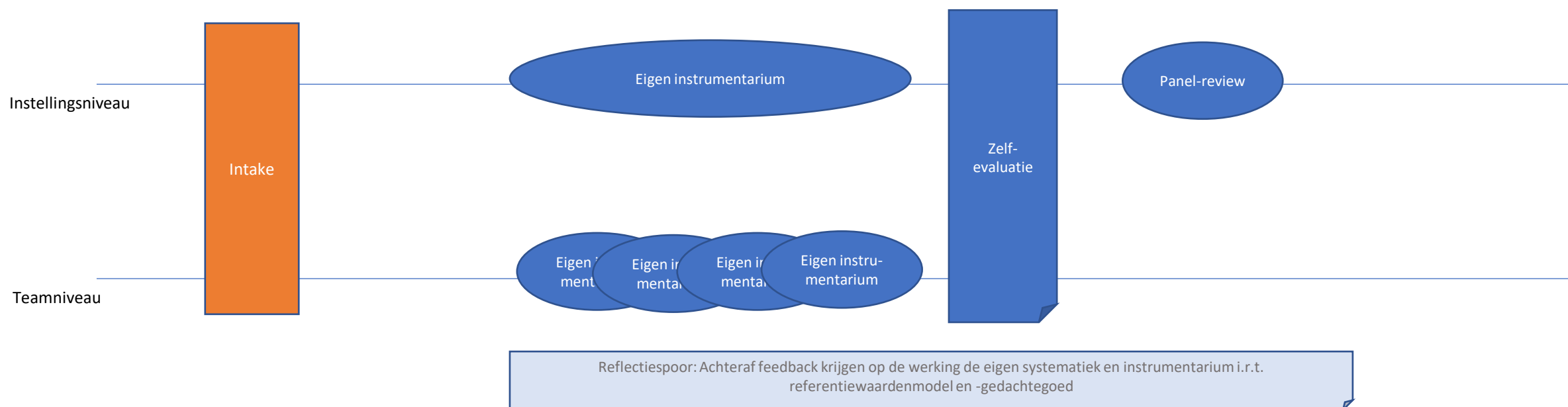
De onderdompel-proeftuin

We willen alles proberen om zowel kwaliteit te toetsen als te experimenteren met een divers instrumentarium

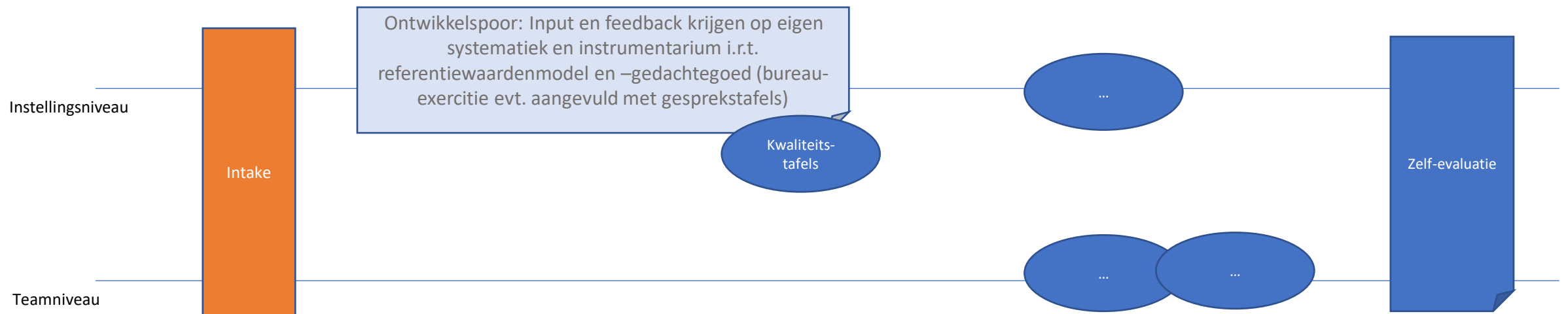
De referentiewaardencheck

De werking van eigen systematiek bekeken en beoordeeld door een expert met een referentiewaardenbril op

De ontwikkeltuin

Starten met fase waarin de eigen kwaliteitssystematiek tegen het licht wordt gehouden, gevolgd door onderzoeksfase

MBO Rijnland uitgelicht

mboRijnland

Intakegesprek

- Intake met: Saskia Schenning, Anne Staring, Celine Boumans, Jacoba Clements en Tirza van Berkel
- Door: Esther Klaster en Rinske Stelwagen (aangevuld door mboRijnland)
- Datum: 3 oktober 2022

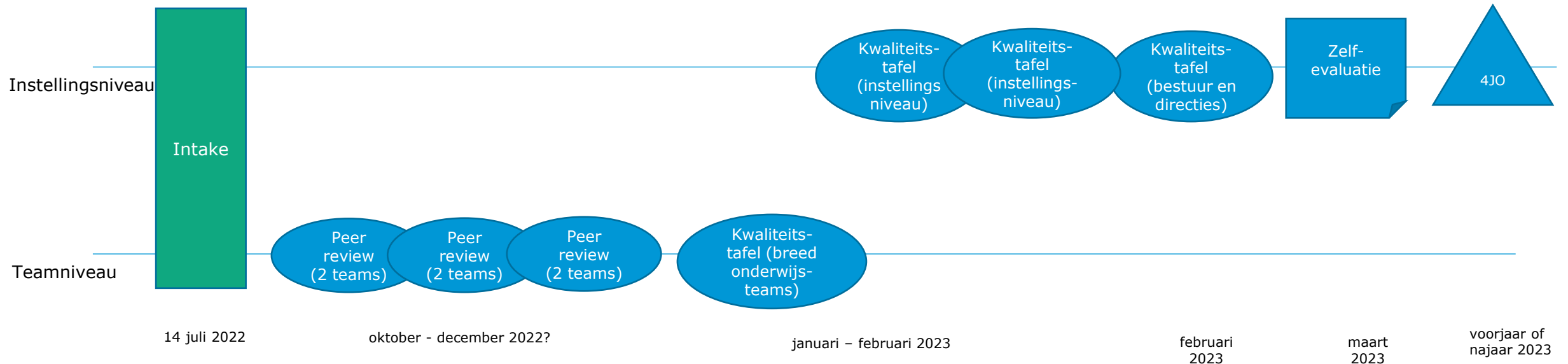
- Korte situatiebeschrijving
 - mboRijnland komt uit fusie (ID College en ROC Leiden). Achterstallig onderhoud op kwaliteit en financiën. Nu op orde, is veel aandacht naar uitgegaan. Daardoor sterk gericht geweest op basiskwaliteit vanuit inspectiekader, m.n. onderwijsresultaten en processen. Nu toe aan volgende stap: Ons eigen verhaal leidend laten zijn; vanuit onze eigen strategische speerpunten en ambities de onderwijskwaliteit en onze systematieken doorontwikkelen en onze processen verder verbeteren.
 - Dat betekent o.a. doorontwikkelen van onze eigen zelfevaluatie-methodiek en – vorm. Van risicogerichte audits naar een meer ontwikkelingsgericht instrumentarium voor alle teams. Toewerken naar een nieuwe balans tussen beoordelen & focus op onderwijsresultaten en ontwikkelingsgericht kijken (wellicht 50-50, wellicht andere balans)
 - 5 strategische thema's: Continue kwaliteitsverbetering, Flexibel onderwijs, Sterk regionaal netwerk, Oog voor elkaar (vitaal en veilig), Digitalisering
- Wat moet de proeftuin opleveren?
 - De proeftuin leidt tot een zelfevaluatie van mboRijnland, specifiek op onderwijsvisie en het daaruit volgend pedagogisch-didactisch handelen.
 - In de proeftuin komen verschillende dingen bij elkaar: de eigen wens voor doorontwikkeling; oefenen met andersoortig instrumentarium; inhoudelijk beter zicht op pedagogisch-didactisch handelen en de onderwijsvisie van waaruit deze volgt bij teams, de visie, kaders en ondersteuning vanuit de instelling hierbij; het stimuleren van meer eigenaarschap bij teams over de eigen onderwijskwaliteit; het samen met inspectie toewerken naar een andere manier van kijken en meten (mboRijnland doet tevens mee in de pilot van OCW).
- Ontwerp traject (zie ook volgende slide):
 - Uitgangspunt: zowel diep (binnen teams) als breed (over teams heen), zodat we opbouwend vanuit teams uitspraken kunnen doen op instellingsniveau (Van klas naar koers)
 - Starten met 3 peer reviews, waarbij steeds 2 teams onder begeleiding met elkaar in gesprek gaan. 1 team heeft aangegeven een dialoogsessie te willen. Selectie van teams moet nog plaats vinden (o.b.v. vrijwilligheid), waarbij een evenwichtige verdeling over de colleges gewenst is.
 - De peer reviews worden aangevuld met 1) 1 kwaliteitstafel met daarin een vertegenwoordiging van personen uit meerdere onderwijsteams, om zo een breed beeld op het thema te vormen; en 2) totaal 3 kwaliteitstafels op instellingsniveau waarbij ook diverse stakeholders worden betrokken.
 - De opbrengsten en inzichten van deze kwaliteitstafels worden, samen met de inzichten uit de peer reviews, besproken in 3) een kwaliteitstafel op instellingsniveau, waarbij de vraag centraal staat wat de stand van zaken is in de onderwijsteams op het gebied van PDH en hoe we op instellingsniveau de visie, kaders en ondersteuning op het gebied van PDH betekenisvol kunnen invullen in het licht van flexibel onderwijs (van klas naar koers en van koers naar klas)
 - Dit alles vormt een zelfevaluatie op instellingsniveau op het gebied van PDH.
- Begeleiding
 - Rinske begeleidt de proeftuin (Eveline is als lead auditor betrokken bij mboRijnland)
- Planning en afspraken: Anne, Celine, Jacoba, Rinske en Esther stemmen verder af over concrete planning en invulling voor na de zomer.

mboRijnland

Voorlopig design inrichting proeftuin

Thema proeftuin: Een organisatie-brede zelfevaluatie op het thema pedagogisch-didactisch handelen. Zowel op teamniveau als de vertaalslag naar wat dit betekent op instellingsniveau (visie/kaders/ondersteuning)

Onderzoeksvraag proeftuin: Wat is de stand van stand van zaken in de onderwijsteams op het gebied van PDH en hoe kunnen we op instellingsniveau de visie, kaders en ondersteuning op het gebied van PDH betekenisvol invullen in het licht van flexibel onderwijs (van klas naar koers en van koers naar klas)

Vragen

1) Ervan uitgaande dat je een proeftuin voor jouw instelling gaat inrichten; waar zou jij met jouw school jouw het meeste baat bij hebben. Een proeftuin op team-, instellingsniveau of een combinatie van beide. Bespreek dit in drietallen.

Noteer je antwoord op een post it. Kies vervolgens één van jullie vragen om gezamenlijk verder uit te werken in een procesontwerp.

2) Probeer eens voor, een van jullie, een ontwerp te maken hoe de proeftuin eruit zou kunnen zien.

Maak gebruik van de instrumenten en materialen.

3) Zijn er voorafgaand aan de proeftuin nog randvoorwaarden, condities waaraan gewerkt moet worden alvorens met de proeftuin te kunnen starten?

Noteer je antwoord op een post it.

Doet u mee?

- Interesse in een proeftuin, neem contact op met het Kwaliteitsnetwerk via info@kwaliteitsnetwerk-mbo.nl
- Op basis van het intake gesprek wordt de proeftuin op maat ingericht.